TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV
LEÍRÁSA

- jóváhagyva Paks Város Önkormányzatának 92/2016. (VIII. 17.) határozatával -
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 69/2017. (V.29.) határozatával -
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 123/2017. (X.18.) határozatával -
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 24/2018. (II.14.) határozatával -
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 99/2018. (V.30.) határozatával -
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 124/2018. (VI.27.) határozatával -
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 13/2019. (II.20.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 57/2019. (IV.24.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 16/2020. (II.12.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 194/2021. (IX.8.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 62/2022. (IV.7.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 117/2022. (VI.22.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 203/2022. (XI.29.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 1/2023. (I.13.) határozatával –
- módosítva Paks Város Önkormányzatának 24/2023. (III.14.) határozatával –

- a 2023. márciusban jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetben -

2023. március

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV
M-1 MELLÉKLET:
A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV LEÍRÁSA

1. TERÜLETFELHASZNÁLÁS

1.1. A TELEPÜLÉSSZERKEZET FŐ ELEMEI

A településszerkezetet meghatározó meglévő és tervezett elemek

- Természetföldrajzi elemek:
  - a jellemzően ÉNy-DK-i irányú dombhátak és völgyületek
  - K-ről a Duna folyam és árterében a védett vagy védelemre érdemes erdők
  - a Cseresznyés és Biritó környéki nagyobb, összefüggő erdőfoltok
  - a Vörösmalmi-árok két oldalán a közigazgatási határig ill. a beépített területig és az Atomerőműtől és Biritótól D-re lévő nagyobb, összefüggő mezőgazdasági területek.
- Közlekedéshálózati elemek:
  - az M6 autópálya É-D-i nyomvonala
  - a 6-os út É-D-i nyomvonala
  - a településközpontot elkerülő tehermentesítő út nyomvonala
  - az alsóbbrendű, 4 számjegyű, helyi jelentőségű utak nyomvonalai a szomszédos települések felé
  - kerékpárút hálózat.
- Közműhálózati elemek:
  - az Atomerőműből kiinduló 400 kV-os légvezetékek ÉNy-DK-i nyomvonalai
  - a Fehérvári úti alállomásból csillagszerűen kiinduló 132 ill. 22 kV-os légveztékek nyomvonalai
  - a közigazgatási területen É-D-i irányban végighaladó nagyközépnyomású földgázvezeték nyomvonala
- Területfelhasználási elemek:
  - a későbbi részletes leírásnak megfelelően, melyek terület-felhasználási szempontból alapvetően beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területekre tagolódnak.

1.2. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK TAGOLÓDÁSA

A település beépítésre szánt területei – melyek beépíthetősége min. 5% - az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak:

- lakóterületek (Ln, Lk, Lke és Lf)
- vegyes területek (Vt és Vi)
- gazdasági területek (Gksz, Gip és G)
- különleges beépítésre szánt területek (K-…).

1.3. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK ÉPÍTÉSI HASZNÁLATÁNAK MEGENGEDETT FELSŐ HATÁRA

Terület-felhasználási egység neve	Térképi jel	Legnagyobb beépítési sűrűség
Nagyvárosias lakóterület	Ln	2,0
Kisvárosias lakóterület	Lk	1,5
Kertvárosias lakóterület	Lke	0,6
Falusias lakóterület	Lf	0,5
Településközpont	Vt	1,5
Intézményterület	Vi	2,5
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Gksz	2,0
Ipari gazdasági terület	Gip	1,5
Általános gazdasági terület	G	2,0
Különleges - beépítésre szánt - terület	K-Eü	2,0
	K-Pi, K-KÖ, K-Mü K-Hsz, K-Kk	1,0
	K-H, K-B, K-Ká, K-Ám	0,5
	K-Z	0,25

1.4. BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK TAGOLÓDÁSA

A város beépítésre nem szánt területei – melyek beépíthetősége max. 5% - az alábbi terület-felhasználási egységekre tagolódnak:

- közlekedési és közműterületek
- zöldterület (Zkp és Zkk)
- erdőterület (Ev, Eg és Ek)
- mezőgazdasági terület (Má és Mk)
- vízgazdálkodási terület (V)
- természetközeli terület (Tk)
- különleges beépítésre nem szánt terület (Kb).

Terület-felhasználási egység neve	Térképi jel
Általános (közúti) közlekedési terület	KÖu
Kötöttpályás (vasúti) közlekedési terület	KÖk
Zöldterület - közpark	Zkp
Zöldterület - közkert	Zkk
Védelmi erdőterület	Ev
Gazdasági erdőterület	Eg
Közjóléti erdőterület	Ek
Általános mezőgazdasági terület	Má
Kertes mezőgazdasági terület	Mk
Vízgazdálkodási terület	V
Természetközeli terület	Tk
Különleges - beépítésre nem szánt - terület	Kb

1.5. A TERÜLETFELHASZNÁLÁSI ELEMEK

1.5.1. LAKÓTERÜLETEK - L

A meglévő lakóterületek a telekstruktúrát és a beépítést tekintve is különböznek egymástól. A lakóterületek meglevő állapotban használatuk, beépítési jellegzetességük és telekállományuk adottsága alapján nagyvárosias (Ln), kisvárosias (Lk), kertvárosias (Lke) és falusias (Lf) lakóterületi kategóriába tartoznak. Az atomerőmű lakótelepe nagyvárosias lakóterület, az ekörüli ill. a belső városközponti területek kisvárosias lakóterületek. A városközponti, hagyományosan kisvárosias beépítést körülölelő, legnagyobb területű lakóterületi „gyűrű" a kertvárosias lakóterületekből áll. A falusias lakóterületek pedig a központi belterületen nem, de a többi, szigetszerű belterületen, mint

- Dunakömlőd
- Gyapa
- Cseresznyés
- Csámpa

alakultak ki hagyományosan.
Az újonnan szabályozott tervezett lakóterületek leginkább kertvásosias besorolásúak.

Lakóterületek áttekintő térképe

1.5.2. VEGYES TERÜLETEK - V

A településközpont területfelhasználási kategóriába (Vt) tartoznak azok az területrészek, amelyeken elsősorban lakó és olyan települési szintű egyéb rendeltetést szolgáló (kereskedelmi, szolgáltató stb.) épületek találhatóak, melyek nincsenek zavaró hatással a lakó rendeltetésre.

Az intézményterület területfelhasználási kategóriába (Vi) tartoznak azon területek, amelyeken elsősorban közintézmények (igazgatási, nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális) elhelyezésére szolgálnak.

Vegyes területek áttekintő térképe

1.5.3. GAZDASÁGI TERÜLETEK - G

A település iparterületeit három területfelhasználási kategóriába lehet sorolni.

A Gksz jelű „kereskedelmi-szolgáltató gazdasági” területen elsősorban a környezetre jelentős hatást nem gyakorló tevékenységek folytathatók. Ilyenek Pakson a más beépítésre szánt területekkel határos ill. a bevezető utak menti városkapuk környéki területek. Ezeken jellemzően kereskedelmi, szolgáltatási, raktározási, logisztikai, kézműipari tevékenységeket folytatnak.

A Gip jelű „ipari gazdasági” területen pedig elsődlegesen a szokásos ipari, energiaszolgáltatási vagy településüzemeltetési tevékenységek folytathatók. Ilyenek Pakson 3 jellemző részterületen találhatók:

- az Ipari Park és környezete
- az Atomerőmű és a tőle É-ra lévő területek
- a Fehérvári út két oldalán, a tervezett elkerülő úttól kifelé eső területek.

A G jelű „általános gazdasági” területen a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorló ipari és gazdasági tevékenységi célú, továbbá kereskedelmi, szolgáltató és raktár-rendeltetésű építmények helyezhetők el.

Gazdasági területek áttekintő térképe

1.5.4. KÜLÖNLEGES - BEÉPÍTÉSRE SZÁNT – TERÜLETEK - K

E területfelhasználási kategóriába (K) azok a területek tartoznak, melyek a rajtuk elhelyezendő építmények sajátosságai miatt nem sorolhatók be egyik előző beépítésre szánt területbe sem. Ennek megfelelően Pakson meglehetősen sokféle különleges terület került meghatározásra, melyek az alábbiak:

Terület-felhasználási egység neve	Térképi jel	Legnagyobb beépítési sűrűség
Pincés területek	K-Pi	1,0
Hulladékkezelő és -lerakó terület - szennyvízkezelés	K-H	0,5
bányaterületek	K-B	0,5
zöldfelületi jellegű - strand fürdő	K-Z/st	0,25
zöldfelületi jellegű – sporttelep	K-Z/sp	0,25
zöldfelületi jellegű - turisztikai és szabadidős terület	K-Z/tur1	0,25
zöldfelületi jellegű – régészeti terület	K-Z/rég	0,25
zöldfelületi jellegű - vízisport-telep	K-Z/vsp	0,25
zöldfelületi jellegű - temető	K-Z/t	0,25
zöldfelületi jellegű - egyházi létesítmény (kápolna)	K-Z/káp	0,25
zöldfelületi jellegű – atomerőművel kapcsolatos intézményterület	K-Z/ae	0,25
Közlekedési - és közműépítmények területei - autóbusz pályaudvar	K-KÖ/ap	1,0
Közl. - és közműépítmények területei - vasúti pályaudvar, megállóhely	K-KÖ/vp	1,0
Közlekedési - és közműépítmények területei - vízirendőrség	K-KÖ/vr	1,0
Közlekedési - és közműépítmények területei - kikötő	K-KÖ/ki	1,0
Közl. - és közműépítmények területei - üzemanyagtöltő állomás	K-KÖ/üt	1,0
Közlekedési - és közműépítmények területei - garázstömb	K-KÖ/g	1,0
Közl. - és közműépítmények területei - elektromos alállomás	K-KÖ/tr	1,0
Közlekedési - és közműépítmények területei - vízműtelep	K-KÖ/vm	1,0
Közlekedési - és közműépítmények területei - hírközlési telep	K-KÖ/hk	1,0
Közlekedési- és közműépítmények területei - gáznyomásszabályzó	K-KÖ/gsz	1,0
Egészségügyi terület	K-Eü	2,0
Mezőgazdasági üzemi területek	K-Mü	1,0
Kistermelői állattartásra szolgáló területek	K-Ká	0,5
Állatmenhely	K-Ám	0,5
Humánszolgáltató területek	K-Hsz	1,0
Kikötői kiszolgáló területek	K-Kk	1,0

Különleges - beépítésre szánt – területek áttekintő térképe

1.5.5. KÖZLEKEDÉSI ÉS KÖZMŰTERÜLETEK - KÖ

Közúti közlekedési területfelhasználásba (KÖu – közlekedés-út) tartoznak a városi főút-hálózat (meglévő és tervezett) elemeinek területei a gyűjtőút kategóriáig. A gyűjtőútnál alacsonyabb rendű lakó- és kiszolgáló utak a mellettük lévő területfelhasználási kategóriához sorolódnak.

Vasúti közlekedési területfelhasználásba (KÖk – közlekedés-kötöttpályás) tartoznak a vasúthoz tartozó területek, mint vasúti pályák, állomások és megállók.

1.5.6. ZÖLDTERÜLETEK - Z

Zöldterületek az állandóan növényzettel közterületek, melyeket jellemzően településdíszítő, pihenési, sportolási vagy játék céljaira alakítanak ki.

A település zöldterületeit két területfelhasználási kategóriába lehet sorolni.

A Zkp jelű „közpark” besorolásba tartoznak a kb. 1 ha-nál nagyobb, általában több funkciót magába

foglaló, a város nagyobb egységeinek rendelkezésére álló zöldterületek. Ilyenek:

- Ürgemező rekreációs területeihez kapcsolódó közpark
- az atomerőművi lakótelep közpark-együttese (3 db-ból álló)
- a Dunaparti tervezett közpark.

A Zkk jelű „közkert” besorolásba tartoznak a kb. 1 ha-nál kisebb, általában csak egy funkciót magába foglaló, a város egy-egy kisebb helyi igényét kiszolgáló zöldterületek.

A település zöldterületi adottságain természetesen javít, hogy a jelentős arányú családiházas beépítés miatt az ilyen jellegű igények nagyobb része saját telken belül is megoldható.

Zöldterületek áttekintő térképe

1.5.7. ERDŐTERÜLETEK - E

Az erdőterületek rendezése az ökológiai és ökonómiai szempontok figyelembe vételével készült. A település területének mintegy 26 %-a erdő, mely jelentős aránynak számít.

Az erdőterületeket az erdészeti adatszolgáltatás (Országos Erdőállomány Adattár) alapján területfelhasználási kategóriájukban és területileg is pontosítottuk. Új erdőterület kijelölése a hatályos tervhez képest nem történt.

A közigazgatási területen mindhárom területfelhasználási célú erdőterület megtalálható:

- Ev - védelmi erdő
- Eg – gazdasági erdő
- Ek – közjóléti erdő.

Erdőterületek áttekintő térképe

1.5.8. MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK - M

A mezőgazdasági területek rendezésének célja egyrészt a termelőterületek megóvása, másrészt a gazdálkodás feltételeinek megteremtése. A mezőgazdasági területekre elsősorban az általános gazdálkodási formák jellemzők (nagy- és kistáblás szántóföldek), de volt zártkertek is nagyobb összefüggő területeken találhatók.

A közigazgatási területen mindkét területfelhasználási célú mezőgazdasági terület megtalálható:

- Má- általános mezőgazdasági terület
- Mk- kertes mezőgazdasági terület

1.5.9. VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK - V

Vízgazdálkodási területfelhasználásba (V) tartoznak az álló- és folyóvizek medre, parti sávja, szigetek, zátonyok, árvízvédelmi töltések, hullámterek, vízbázisok területe.

A település K-i határán folyik a Duna-folyam, mely az ország legjelentősebb vízfolyása. Ezen kívül több patak, árok, csatorna, ill. tó (vízfelület) is található Pakson. A vízfolyásokhoz kapcsolódó, egyéb, biológiailag aktív, természeti értékek védelmére fokozott figyelmet kell fordítani.

1.5.10.TERMÉSZETKÖZELI TERÜLETEK - Tk

Ilyenek (Tk) a mocsár, nádas művelési ágban nyilvántartott és a sziklás területek, melyekből ezen utóbbi a közigazgatási területen nem található.

1.5.11. KÜLÖNLEGES - BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT – TERÜLETEK - Kb

E területfelhasználási kategóriába (Kb) azok a területek tartoznak, melyek használatuk sajátosságai miatt nem sorolhatók be egyik előző beépítésre nem szánt területbe sem. Ennek megfelelően Pakson az alábbi beépítésre nem szánt különleges területek kerültek meghatározásra:

- különleges turisztikai terület (Kb-Tur),
- megújuló energiaforrások céljára szolgáló, beépítésre nem szánt különleges terület (Kb-me),
- burkolt köztér célú, beépítésre nem szánt különleges terület (Kb-bkt),
- sétány célú, beépítésre nem szánt különleges terület (Kb-s),
- fásított köztér célú, beépítésre nem szánt különleges terület (Kb-fkt),
- kemping célú, beépítésre nem szánt különleges terület (Kb-k),
- szabadidős park célú, beépítésre nem szánt különleges terület (Kb-szp),
- inert hulladékhasznosító terület (Kb-H/ih).
- Duna-parti rekreációs terület (Kb-Dp)

1.6. KÖZIGAZGATÁSI HATÁR, A BEL- ÉS KÜLTERÜLETEK HATÁRA

A település közigazgatási területe a földhivatali alaptérkép rajzi ábrázolása szerint 15408,35 ha, a belterület összes nagysága 1693,65 ha (a közigazgatási terület 10,99%-a); a külterület 13375,44 ha (a közigazgatási terület 86,81%-a), míg a zártkerti terület 339,26 ha (a közigazgatási terület 2,20 %-a).
A település igazgatási területe a módosítás eredményeképpen változik, mely a földhivatali átvezetés után pontosítandó.

2. TÁJRENDEZÉS ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

2.1. TÁJVÉDELEM

A településrendezés során kiemelten érvényesíteni kell az ökológiai szemléletet, a fenntartható fejlődés elvét.

Paks térségében legfontosabb feladat a két markáns ökológiai vonulat (a Duna és a Dél-Mezőföld

térsége) korábbi viszonyainak helyreállítása. A város belterületével közvetlenül határos természeti elemek kapcsolatát lehetőség szerint újra élővé kell tenni. Ennek érdekében elsődleges szempontként az Atomerőmű D-i oldalán lévő területek erdősítését kell elősegíteni. De a két természeti vonulat természeti-táji értékeit önmagában is erősíteni kell:

A Duna menti területek ökológiai értékét elsősorban a valamikori Duna-medrek lehetőség szerinti rehabilitációjával lehet fokozni. Erre leginkább a térség két területe alkalmas: az Imsósi- és az Uszódi-sziget térsége.

A Dél-Mezőföld paksi, beerdősült vonulata szintén rehabilitációra szorul. A megfelelő tájhasználat mellett az erdőállományt fel kell újítani, a különálló foltokban védett területeket összefüggő hálózatként rendszerbe kell foglalni, - az egész terület fás- ligetes jellegének fenntartása mellett.

Ugyancsak rehabilitálni kell a térség vízfolyásait, a még fellelhető kisebb tavakat. A vizek partvonalain a fás-ligetes természeti környezetet helyre kell állítani.

A beépítésre szánt területeket bővíteni csak indokolt esetben, a belterületek közelében szabad. A tervezett város-szegélyek mentén, a város határán átmeneti zónákat kell létesíteni, ahol a városi és a természeti környezet rendezett, harmonikus átmenetet alkothat. A város É-i határvonalán összefüggő növényzetet - erdősávokat - kell telepíteni lehetőség szerint egészen a dunakömlődi Vörösmalmi-árok vonaláig.

A beépített vagy beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek között kialakult/kialakuló települési szegélyek rendezésének célja, hogy a beépített területek külső határa, valamint a szomszédos – túlnyomórészt - mező- és erdőgazdasági területek találkozása rendezett képet mutasson. A települési szegélyek megjelenését elsősorban az határozza meg, hogy beépített területek szélén található - többnyire lakó- és ipari-gazdasági telkek végei, hátsókertjei mennyire rendezettek. Az összhatást tovább rontja, hogy a telkek mögötti területsávban gyakori az illegális hulladék elhelyezés, melynek fölszámolása ill. megakadályozása elkerülhetetlen.

A Cseresznyés, Akalacs, Pörös, Biritó területeken a beerdősülés folyamatának elősegítése indokolt. Ezért ezeken a területeken megtartásra javasoljuk a legelőkkel tarkított erdőket. Ezek mára már Paksnak fontos tájképi elemeként jelennek meg. Ennek biztosításához azonban – országos szinten - ki kell dolgozni annak a folyamatát, miként lehet az erdők akác állományát honos fafajokra felváltani.

A Csámpa és Biritó között kialakult tanyás térség megtartása tájtörténeti és tájképi szempontból egyaránt fontos. Ezek megtartására és életlehetőségeiknek távlati fenntartására is, a településrendezés lehetőségein belül is szükséges biztosítékot adni, pl. megfelelő szabályozással.

Hasonlóan, tájtörténeti szerepük miatt védendő művelési ágú területek a régi és még ma is meglévő szőlők. E szőlők történelmileg kialakult, ugyanakkor szakszerű művelése lehetne kiindulópontja a Pakson és közvetlen környékén feleleveníteni kívánt és ajánlott szőlő- és borkultúrát, amint azt annyi magyarországi tájon sikerrel meg tudták tenni az utóbbi évtizedekben.

Az ökológiai hálózat biztosítása érdekében, ugyanakkor a szélerózió ellen fontos törekedni a nagy szántóföldi parcellák mezővédő erdősávokkal -, de legalábbis a földutak menti dupla vagy szimpla fasorokkal - való megosztására és az erdőterületek összekötésére. Ezen fasorok ill. erdősávok szintén változatosságot nyújtó látványelemként tudnak a tájban megjelenni.

A településeket összekötő, szilárd burkolatú közutak menti fasorok foghíjpótlása, telepítése is fontos feladat.

Az atomerőmű táji kapcsolatai miatt fontos azt a D-i oldalán is erdősávval, erdőterülettel lezárni. Ez annak érdekben is támogatandó javaslat, hogy az Atomerőműtől D-re lévő vízfolyás rehabilitálása is már régi elképzelés, mely esetén a két terv egymást erősíthetné a megvalósítás által. Amennyiben a vízfolyás rehabilitációja és a D-i erdősítések megvalósulnak, ezek szolgálhatnának a Duna és az ÉNy-DK-i irányú erdőtengely kapcsolatául, mely ezen ökológiailag értékes területeket „hálózattá” tudná szervezni.

A Biritói halastavakat és a többi, tó jellegű vízfelületet (mint pl. Vörösmalmi-árok menti volt Aranykalász TSz víztározója – mint kiemelten értékes tájképi elemek - jelenlegi állapotukban javasoljuk megtartani.

2.2. TERMÉSZETVÉDELEM

Táj- és természetvédelmi elemek, területek általánosságban

- Natura 2000 területek (N2000)
- országos ökológiai hálózat területei
  - magterület
  - ökológiai folyosó
  - pufferterület (ezzel Paks nem érintett)
- ex-lege védett „természeti területek”
  - ex-lege „természetvédelmi területek”
    - lápok
    - szikes tavak (ezzel Paks nem érintett)
  - ex-lege „természeti emlékek”
    - kunhalom, földvár, forrás, víznyelő (ezekkel Paks nem érintett)
    - paksi löszfal földtani alapszelvény
- ex-lege védett „természeti értékek”
  - barlangok (ezzel Paks nem érintett)
- helyi védelem alatt álló egyedi elemek (HTE = helyi jelentőségű védett természeti értékek)
- helyi védelem alatt álló területi elemek (HTT = helyi jelentőségű védett természeti területek).

Országos védettségű területek

- Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzet (TK) részeként:
  - Tengelici homokvidék
  - Paksi ürgemező
  - Paksi tarkasáfrányos
- Dunaszentgyörgyi láperdő Természetvédelmi Terület (TT)
- Paksi löszfeltárás (Téglagyári löszpart) Természetvédelmi Terület (TT)
- Natura 2000 területek:
  - Tengelici homokvidék
  - Paksi ürgemező
  - Paksi tarkasáfrányos
  - Dunaszentgyörgyi láperdő
  - Tolnai-Duna
  - Közép-Mezőföldi löszvölgyek

Helyi jelentőségű védett természeti területek (HTT)

új jel	elnevezés	cím, tájékoztató cím	védetté nyilvánító rendelet
HTT 01.	katolikus templom kertje és az attól D-re lévő fásított köztér	Templom tér, Szt. István tér és a Kossuth L. utca sarkán	14/1996. (VII. 1.)
HTT 02.	Prelátus szőlőterülete	Prelátus, Rókus utca	14/1996. (VII. 1.)
HTT 03.	Bezerédj Általános Iskola Deák Ferenc utcai épületének előkertje	Szentháromság tér 1.	14/1996. (VII. 1.)
HTT 04.	Városi Múzeum kertje	Deák Ferenc utca 2.	14/1996. (VII. 1.)
HTT 05.	Cseresznyési-láprétek a Csámpa-patak mentén	Cseresznyés	14/1996. (VII. 1.)
HTT 06.	Imsósi-erdő	Imsósi Dunaág	13/2000. (VI. 5.)

Helyi jelentőségű védett természeti értékek (HTE)

új jel	elnevezés	db	cím, tájékoztató cím	védetté nyilvánító rendelet
HTE 01.	dupla vadgesztenye fasor		Duna-part	14/1996. (VII. 1.)
HTE 02.	tiszafa a Bezerédj Általános Iskola udvarán	1	Szentháromság tér 1.	14/1996. (VII. 1.)
HTE 03.	szimpla platán fasor	10	Táncsics Mihály utca	30/2008. (XII. 17.)
HTE 04.	szimpla vadgesztenye fasor	10	Laktanya utca 2-8	14/1996. (VII. 1.)
HTE 05.	tiszafa a Művészeti Iskola udvarán	1	Deák Ferenc utca 9.	14/1996. (VII. 1.)
HTE 06.	dupla vadgesztenye fasor a római katolikus templomnál		Dunakömlőd, Béke utca 11.	14/1996. (VII. 1.)
HTE 07.	fehéreperfa a Városi Múzeum előtti közterületen	1	Szent István tér	14/1996. (VII. 1.)
HTE 08.	2 db kocsányos tölgy	2	Pollack Mihály utca	30/2008. (XII. 17.)
HTE 09.	kocsányos tölgy	1	Báthori - Villany u. sarka	

3. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

A település zöldfelületi rendszerének elsődleges elemei a közparkok, közkertek, fasorok, erdők, mezőgazdasági területek, rét-legelők és nádasok-láposok, másodlagos elemei a fennmaradó területek – melyek ált. más területhasznosítású ingatlanokon belüli - növényzettel fedett részei, amelyek együttesen egy település zöldfelületi rendszerét alkotják.

A település zöldterületi szempontból viszonylag jól ellátott, bár zöldfelületi „rendszer”-ről – a szó szoros értelmében - nem beszélhetünk, ahogyan ennek részletes kifejtését már a „Megalapozó vizsgálat” c. munkarész már tartalmazta. És ez nemcsak a biológiailag aktív felületek hiánya miatt szomorú, hanem azért is, mert ezen közterületi zöldfelületek és zöldterületek az élettelen (=épített+burkolt) települési környezet élő kiegészítői, és ezáltal településesztétikai fokozói is lehetnének lakókörnyezetünknek.

A „zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztése” jelentheti a zöldfelületek

- mennyiségi (pl. több db közpark)
- minőségi (pl. korszerűbb)
- esztétikai (pl. változatosabb, nagyobb díszértékű növényzetű)
- méretbeli (pl. nagyobb vagy használható alakú)
- funkcionális szerepeinek (pl. egyen belül, de elválasztva játszó és pihenő egyszerre)

növelését.

Azon, növényzettel rendelkező, biológiailag is aktív területek, melyek nem tartoznak zöldterületi övezetbe, azok csak zöldfelületekként értelmezhetők. Ilyenek pl. a közutaknak azon részei, melyek nem közlekedési célúak (mert pl. közlekedés céljára szükségtelenül szélesek, ezért azok a közlekedés számára ún. hulladékfelületek lennének), viszont zöldfelület létesítésére alkalmasak. Ezen előbbi felületek a Szabályozási Terven is megjelennek, „nem közlekedési célú közterület – zöldfelület” elnevezéssel.

Ugyanakkor sok egyéb olyan biológiailag aktív felület van, melyek bár zöldfelületek, ugyanakkor a Szabályozási Terven értelemszerűen nem tudnak megjelenni. Ilyenek pl. a kertes vagy falusias beépítésű lakótömbök hátsókerti, be nem épített részei, melyeken általában még a burkolat is kevés, azok túlnyomó részén növényállomány kap helyet. Természetesen ezek nem tartoz(hat)nak bele a zöldterületekbe, ugyanakkor a zöldfelületi rendszer részét képezik, ha nem is közhasználatúan.

A zöldterületek folyamatos fenntartásáról, esetenkénti felújításáról gondoskodni kell. Az új zöldfelületek létesítéséhez és a meglévők felújításhoz ún. „közterület alakítási tervet” kell készíteni, ezt követően pedig

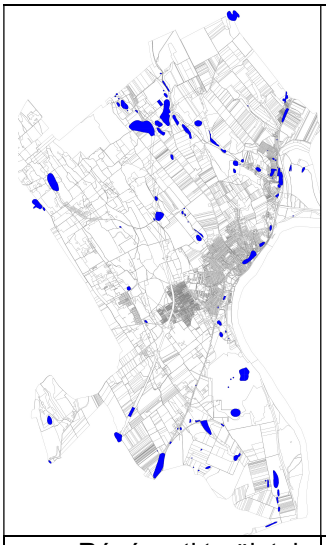
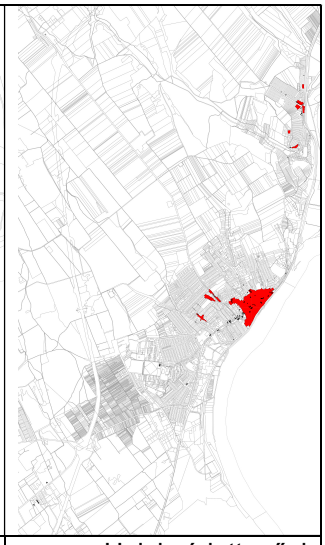
kiviteli tervek alapján kell azt végrehajtani. A szabad talajfelületek növényzettel való megfelelő borítottságát biztosítani kell.

A közterületeken az előzőeken túl további zöldfelületi elemekként alakítandók ki az utcafásítások és egyéb zöldsávok, melyek az - amúgy is csak szigetszerű - zöldfelületeket legalább hálózatosan összeköthetnék.

4. ÖRÖKSÉGVÉDELEM

4.1. VÉDELEM ALATT ÁLLÓ MŰVI ÉRTÉKEK

A Településszerkezeti Terv Szerkezeti Tervlapjának a hatályos jogszabályoknak megfelelően tartalmaznia kell az országos (nemzetközi) művi értékvédelmi és a helyi művi értékvédelmi területek lehatárolását. Ezek – műemlékek és műemléki környezetük, régészeti lelőhelyek és helyi védett értékek - aktualizált listáját és leírását a 2015-ben készült Örökségvédelmi Hatástanulmány tartalmazza.
A műemléki, a régészeti és a helyi védelem alatt álló értékek védelmének szabályairól ezen felül a HÉSZ-ben kell gondoskodni. Az országos védettség alatt álló vagy védendő létesítményeket és területeket az HÉSZ 1. függeléke tünteti fel.

			
Régészeti területek áttekintő térképe	Világörökségi várományos helyszínek áttekintő térképe	Műemléki védelmek áttekintő térképe	Helyi védett művi értékek áttekintő térképe

4.2. VÉDELEM ALÁ VONANDÓ MŰVI ÉRTÉKEK

Az örökségvédelmi hatástanulmány szakmai megállapításai alapján

- Az elmúlt időszakban történt változások (bontások átalakítások állagromlások) és a nyilvántartások pontatlansága vagy hiányos volta miatt (régészeti területek esetében) aktualizálni kell a település közigazgatási területén található helyi védelem alatt álló művi értékek és régészeti területek listáját és lehatárolását. Ezeket a HÉSZ függelékében is át kell vezetni, de ezzel egyidejűleg ezeket az önálló értékvédelmi rendeletben is módosítani kell. Ha szükséges további helyi értékeket hordozó védendő egyedi értékek és környezetek kell a rendelet hatálya alá vonni.
- A módosításokat – ahol ez szükséges – a hatályos jogszabályoknak megfelelően a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ régészeti és műemléki nyilvántartásában is át kell vezetni.
- A HÉSZ-ben a helyi értékvédelmi rendelet elveivel, céljaival összhangban lévő szabályozást kell kidolgozni, valamint a két rendelet közötti működési összhangot meg kell teremteni.

5. KÖZLEKEDÉS

5.1. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

A városi közlekedési hálózatfejlesztés egyik fő célja, vezetése a város belső területének forgalmi tehermentesítése. Az országos közúthálózat a városközponton kívüli érdekében ki kell építeni a 6231 jelű út Fehérvári út és Kölesdi út közötti belterületet elkerülő szakaszát, (útkategória K.V.B.) Az Elkerülő utat Tolna Megye Területrendezési Terve térségi jelentőségű országos mellékútként tartalmazza, így megvalósulása után a városközponton áthaladó főutak önkormányzati kezelésbe kerülhetnek. Az Elkerülő út 2x1 forgalmi sávval lesz kiépítve, a városi fő- és gyűjtőutaknál kialakított csomóponttal. Az út védőtávolsága 50 – 50 m.

A távlati fejlesztésekkel összhangban biztosítani kell gyűjtőút jelleggel az Elkerülő út folytatását Dunakömlőd felé. Az Elkerülő út nyomvonalát a Fehérvári út és Dunakömlőd között kisebb tervezési sebesség figyelembe vételével, mellékúti paraméterekkel kell kialakítani, útkategória: K.V.C., tervezési sebesség 50 km/h.

A Kölesdi út – 6. számú főút – Atomerőmű menti É-D-i városi főút közötti szakasz városi főút, belterületi jellegű, az út menti területek városrendezési tervi javaslata szerint. Tervezési osztálya: B.IV.b.C, 2x1 forgalmi sávos, 50 km/h a megengedett sebesség. Fő csomópontjai körforgalmú kialakításúak.
Az Atomerőmű menti É-D-i városi főút – Kikötő szakasz helyi gyűjtőút, fő funkciója a kikötő megközelítése.
Tervezési osztálya: B.V.c.B. belterületi jellegű, 2x1 sávos, a megengedett sebesség 50 km/h. Az atomerőmű iparvágányát szintben keresztezi.

Térségi jelentőségű az M6 autópályának a Kölesdi úti csomópontja, illetve az Atomerőmű északi bejáró útjának 6. sz. főúti csomópontjától az autópályáig tervezett bekötőút (útkategória K.V.B.). A tervezett út szerepe az M6 autópálya és a 6. sz. főút közötti déli irányú direkt kapcsolat megteremtése az Atomerőmű és az autópálya között.
Egyéb, a város külterületén tervezett mellékutak a távolabb eső majorok, illetve településrészek megközelítését szolgálják.

A Kalocsa és Dunaszentgyörgy közötti Duna-híd megépítése, ezáltal Kalocsa és Paks térségének az összekapcsolása jelentős hatással lesz a Duna mindkét oldalán. Paks szempontjából előnyös kapcsolat, felerősíti a két térség gazdasági együttműködését. További közlekedési lehetőség Paks számára, hogy a kalocsai repülőtér közúton 15 km alatt elérhetővé válik.

5.2. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

Az autóbusz hálózat bővítése szükséges a város keleti fejlesztési területein. A Pollack Mihály út menti új lakóterület ellátásához a városközpont, az ipari területek és a terület közvetlen utasforgalmi kapcsolatának kialakítása szükséges.

Protheus projekt

A Protheus projekt célja, hogy felépítse Paks városa és a környező települések számára az elektromobilitás, továbbá a kapcsolódó villamosenergia-termelés, annak tárolásának, elosztásának smart grid integrációk kistérségi hálózatát.

A projekt a villamos energiával működő autóbusz és haszon járműpark kialakításával, az alternatív üzemanyagtöltő infrastruktúra felállításával, valamint a projekt gazdasági és logisztikai vonzáskörzetének kiterjesztésével foglalkozik.

Az e-mobilitás „egyéni fogyasztó” megközelítésével szemben a projekt a közösségi közlekedés szükségleteinek kielégítését célozza meg. Az elektromos járműpark felállítása és az ellátó rendszer működtetése nem csak a szűken vett helyi igények kielégítésére szolgál, hanem átfogná Paks 60 km-es gazdasági- és logisztikai vonzáskörzetét is.

A térségi együttműködés az alábbi területeket foghatja át:

- a munkaerő helyközi szállítása
- a helyközi iskolabuszok működtetése
- az egészségügyi- és szociális ellátás járműinek működtetése
- a hulladékgyűjtés- és vízi közmű szolgáltatás járműinek működtetése

A beruházás magas presztízsű új munkahelyeket és egy új gazdasági ágazat megerősödését segíti elő. Az elektromos közösségi közlekedés előtérbe helyezése csökkentené a környezetterhelést, ezáltal a térség ökológiai lábnyomát. Az elektromos helyi, majd helyközi autóbusz flotta felállítása javítaná a közösségi közlekedés minőségét. A közmű- és közszolgáltatások haszongépjármű parkjának elektromos járművekre való lecserélése javítaná a szolgáltatás minőségét.

5.3. KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

Az OTrT szerint az országos jelentőségű kerékpárutak elkerülik a várost. A Pakshoz legközelebb eső, Alsó-Dunamente kerékpárút (6. jelű Euro-Velo) a Duna másik partján halad, így a Dél-Dunántúl kerékpárút részét képező Dunaföldvár-Paks-Szekszárd kerékpáros útvonal, valamint a Paks-Gyönk kerékpárút térségi jelentőségű nyomvonal marad.

A városi kerékpáros hálózat fő fejlesztési irányai

- Dunakömlőd kapcsolatának kialakítása
- A városközpont úthálózatának a kerékpáros közlekedés feltételeit megteremtő forgalmi rendezése
- A dunaparti kerékpárút kialakítása
- A fejlesztési területek kerékpáros megközelítése

5.4. VÍZI KÖZLEKEDÉS

A megyei rendezési terv Pakson és Szekszárdnál jelöl ki országos jelentőségű kikötő-fejlesztést, amelyre Pakson jelentős igény jelentkezett. Fejlesztési cél a kombinált szállítási tevékenység (vasúti és vízi szállítás összekapcsolása). A fejlesztésre kijelölt regionális kikötő helye a vasútállomás közelében található. A vízi úton történő teherszállítás létesítményeinek fejlesztésével nemcsak a város környékéről, de az egész régióból jelentkező (ipari és mezőgazdasági) szállítási igények is kielégíthetők.

A kikötőfejlesztés elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a kikötő a szolgáltatásait ki tudja terjeszteni a mezőgazdasági árukon kívül egyéb termékek rakodására. A fejlesztés keretében olyan partfalat alakítanak ki, amely lehetővé teszi a kereskedelmi hajók kikötését. A beruházás keretében partfalat alakítanak ki, part menti út létesül a partfal megközelítése céljából és a függőleges partfalhoz kapcsolódó hajózási segédberendezések kerülnek elhelyezésre. A projekt több ponton illeszkedik az Unió stratégiai céljaihoz, a logisztikai központban az intermodalitás fokozásához. A kikötő 3 km-re található az atomerőműtől.

6. KÖZMŰVESÍTÉS ÉS ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

Paks a villamosenergia iparág egyik fontos települése, ezért a város fejlődését alapvetően befolyásolják az iparági fejlesztések. Az elmúlt években a település kedvező földrajzi fekvése, közlekedési kapcsolata, a Duna közelsége ellenére a lakónépessége csökkent, ennek a tendenciának a megállítására a település általános fejlesztése szükséges. Meg kell említeni, hogy a település kedvező természeti adottsága a közvetlen Duna menti fekvése azonban egyben a település veszélyeztető adottsága is. A Duna medrében lefutó árhullámok mederben tartása időnként komolyabb védekezési feladatokat is okoznak.

A település fejlesztésének alapjául az energia iparág fejlesztési szándéka mellett, további új munkahely létesítésre szolgáló terület kijelölése szolgálhat. A munkahely lehetősége a településen élők helyben tartását, a be- és letelepülők számára vonzerőt jelent. A település célja így elsődlegesen a munkahely létesítés lehetőségének biztosítása, kiegészítve részben új lakóterület biztosításával, részben az igényesebb lakókörülmény, valamint az igényesebb intézményi infrastruktúra fejlesztés lehetőségével.

A településfejlesztéshez szükséges területhasznosítási változtatás meghatározásánál adottságként kell kezelni azokat a közműhálózatokat és létesítményeket, amelyeknek helyben tartásával-maradásával kell

számolni, azokat, mint a területhasznosítás lehetőségét korlátozó adottságnak kell tekinteni.

Vízellátás területén:
- a település érzékeny vízbázis védelmi területi fekvését
- a településen üzemelő vízbázisokat és azok hidrogeológiai védőidomát,
- a vízellátást szolgáló gerinchálózatot és létesítményeket (vízmű gépészeti létesítményeket).

Szennyvízelvezetés területén:
- a szennyvíztisztító telepet és annak védőtávolság igényét
- a szennyvízátemelő műtárgyak és azok védőtávolság igényét,
- a gerinc szerepet betöltő szennyvíznyomó csatorna nyomvonalát.

Csapadékvíz elvezetés vonatkozásában:
- A csapadékvizeket befogadó és a végbefogadó Dunáig szállító jelentősebb árkait, csatornáit, vízfolyásait, a patakokat, tavakat és azok karbantartási sávját.

Felszíni vízelvezetés, árvízvédelem tekintetében:
- a település árvízzel veszélyeztetett területeit, a hullámtéri területeket,
- a Duna karbantartására és árvízvédelmére szolgáló sávot,
- a település mélyfekvésű területeit,
- vízfolyásainak, árkainak, tavainak, záportározóinak területigényét és karbantartó sávját,
- a Duna mentén a fakadó vizek előfordulását.

Villamosenergia ellátás vonatkozásában:
- a 400 kV-os átviteli hálózati nyomvonalakat és azok biztonsági övezetének helyigényét
- a 132 kV-os főelosztó hálózatok, oszlopokra fektetett nyomvonalát és biztonsági övezetének helyigényét,
- a 22 kV-os gerincelosztó hálózatok oszlopokra fektetett nyomvonalát és biztonsági övezetének helyigényét.
- A településen üzemelő erőmű helyigényét
- a 132/22 kV-os alállomás helyigényét.

Szénhidrogén ellátással kapcsolatosan:
- a település közigazgatási területén áthaladó nagyközép-nyomású földgázvezeték nyomvonalát, kapcsolódó létesítményeit és mindezek biztonsági övezeteinek helyigényét.

Távhőellátással kapcsolatosan:
- a hőbázis helyigényét,
- a föld felett haladó távhőgerinc nyomvonalát.

Elektronikus hírközlés vonatkozásában:
- a településen üzemelő vezeték nélküli hírközlési szolgáltatást szolgáló antenna helyét.

A településtervező, figyelembe véve a település természeti adottságát, a Duna jelenlétét, annak medrén levonuló árhullámok előfordulási lehetőségét és a közművek okozta korlátozásokat is, megvizsgálta a hatályos település szerkezeti tervben szereplő, de még meg nem valósított fejlesztési szándékokat, s megállapította azok fenntartásának indokoltságát, de további újabb területhasznosítást módosító fejlesztésre nem tett javaslatot.

A korábban javasolt, eddig meg nem valósított új fejlesztésre javasolt területeken a megfelelő élet- és munkakörülmény biztosítására, valamint a környezetvédelmi igények kielégítésére, a fenntartható fejlődést segítő, megfelelő közműellátást kell biztosítani.

A fejlesztésre javasolt belterületi területek vagy már jelenleg is teljes közműellátással rendelkező területen, vagy ahhoz kapcsolódó területen fekszenek. Ezeknél a teljes közműellátás biztosítása szükséges. Meg kell említeni a megújuló energiahordozók hasznosításának igényét, egyben követelményét is, amellyel a fenntartási költségek csökkenthetők, s vele együtt a közhálózatról történő energiaellátási igény is.

A külterületen beépítésre szánt területen jelentkező építési szándék esetén közműves szempontból

legalább a részleges közműellátása biztosítása szükséges úgy, hogy a szennyvízelvezetés, elhelyezés a legkisebb környezetkárosítás, veszélyeztetés nélkül legyen megoldható, az erre vonatkozó helyi építési szabályzatban rögzített előírás szigorú betartásával.

A beépítésre nem szánt területen jelentkező építési szándék esetén közműves szempontból, amennyiben megengedett állandó emberi tartózkodásra alkalmas épület, építmény elhelyezése, annak ellátására a közegészségügyi hatóság által is elfogadott vízellátás és a villamosenergia ellátás, valamint a szennyvíz kezelése-elhelyezése a környezet veszélyeztetése nélkül megoldása szükséges és a csapadékvíz elvezetése is biztosított legyen.

Az új beépítési lehetőségek megvalósításához szükséges közműellátási igényekhez hozzáadódnak a már beépített területen megengedett új építési lehetőségek és a már ott élők komfortosabb körülményeik kialakításához szükséges többlet közműigények. A közműfejlesztési javaslatban ennek az összesített többlet közműigénynek a kielégítési lehetőségét kell vizsgálni, bár tényleges jelentkezése csak nagyobb távlatban várható. A tervezés távlatáig ezeknek a nagyobb távlatra prognosztizált igényeknek tervezői tapasztalatok alapján kb. 20 %-ának a tényleges jelentkezése prognosztizálható.

A tervezői tapasztalat alapján a tervezés távlatáig ténylegesen várható és kielégítendő többlet közműigény:

	vízigény (m^3/nap)	**keletkező szennyvíz (m^3/nap)**	**villamos energia igény (kW)**	**földgáz igény (nm^3/h)**
távlatra prognosztizálható összes többlet igény	3266	3169	40447	10292
ebből a tervezés távlatáig várható összes többlet igény	653	634	8089	2058

6.1. VÍZELLÁTÁS

A rendelkezésre álló vízbázisok, a paksi vízművek és a dunakömlődi vízmű, a prognosztizált távlati vízigényeket ki tudja elégíteni. A fejlesztési területek ellátására a hálózat továbbépítése szükséges.
A központi belterülettől távolabbi városrészek vízellátását is a városi hálózat részeként kell biztosítani.
A település vízbázisainak a védelmére kijelölt hidrogeológiai védőterületekre vonatkozó előírásokat a vízbázisok vízminőség védelmére biztosítani kell.

6.2. VÍZELVEZETÉS, SZENNY- ÉS CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS

6.2.1. SZENNYVÍZELVEZETÉS

A településen elválasztott rendszerű a vízelvezetést építettek ki. A település hidrogeológiai adottsága, saját vízbázisai, az élővizek, a Duna vízminőség védelme, a település országos vízminőség védelmi területi érintettsége a város település szintű szennyvíz csatornázottságát igényli. Jelenleg a lakásállomány kb 6 %-a nem csatlakozik a közhálózatra, ezek közhálózati csatlakozását mielőbb meg kell oldani.

A csatornázottság településszintűre emelési lehetőségét a közelmúltban megvalósított paksi szennyvíztelepi kapacitásbővítő korszerűsítéssel, megfelelő befogadó képességgel biztosítja. Dunakömlőd városrész szennyvizeinek befogadója továbbra is a Madocsai szennyvíztelep marad. Az egyéb központi belterülettől távolabbra eső városrészek, Gyapa, Cseresznyés és Biritó szennyvizeit a paksi hálózathoz való csatlakoztatással kell a paksi szennyvíztisztító telepre juttatni.

Csámpa és Hegyespuszta városrészeken keletkező szennyvizek egyedi gyűjtését, elhelyezését, kezelését a korábbi településrendezési eszközök megengedték, de az időközben feltárt hidrogeológiai adottságai, a városrészek országos vízminőség védelmi területen való fekvése miatt ez távlatilag nem tartható fenn, a mielőbbi csatornázását ennek a két városrésznek is meg kell oldani és az összegyűjtött szennyvizeket a paksi szennyvíztisztító telepre kellene vezetni.

6.2.2. CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS

A város csapadékvíz-elvezető hálózatának kiépítettsége nem településszintű. A 11 víz¬gyűjtő területre osztott vízelvezető rendszer kialakítása, a vízelvezetés település szintű megoldásának kialakítása folyamatban van. A város változatos topográfiai adottságára tekintettel a beépített területének határán övárok rendszer kialakítása szükséges. A város központi belterületének beépített területén zárt csatornás, illetve nyílt árkos csapadékvíz elvezetést alakítottak ki. A szélsőséges csapadékesemények fogadására a vízszállító rendszert alkalmassá kell tenni, szükség esetén a víz visszatartására létesített záportározók kapacitás bővítésének kialakításával. A befogadó a Duna, amelybe a vizeket patakok, árkok szállítják.

Dunakömlőd beépített területén is a csapadékvíz-elvezetése részben nyílt, részben zárt rendszerű csapadékvíz szállító hálózattal megoldott. A városrész csapadékvizeinek a befogadója a Vörösmalmi-árok, amely a Dunakömlődi-főcsatorna közvetítésével szállítja a vizeket a Dunába. A városrész beépített területe védelmére övárok-rendszer kialakítása itt is szükséges, továbbá a csapadékvíz elvezetési rendszer hiányzó szakaszainak a kiépítése.

A központi belterülettől távolabbra eső városrészek területén a csapadék elvezetése, nyílt, jellemzően burkolatlan árkokkal megoldott. A burkolatlan árkokban el nem szikkadó vizeket a természet alakította vízfolyások szállítják tovább a befogadó Dunáig. Ezeken a városrészeken a ki nem alakított árokszakaszok kialakítása szükséges.

Paks központi belterületének vízrendezése a korábban készített csapadékvíz elvezetési tanulmányterv alapján készült. A tanulmánytervet legutóbb 2006-ban a HIDROSZ Bt vizsgálta felül települési szinten a vízelvezetést. Azóta a településen a burkoltsági arány változott és változott a csapadékesemények intenzitása is. Az előforduló szélsőséges csapadékeseményeket is kezelni tudó csapadékvíz elvezetési rendszer kialakítására a tanulmányterv ismételt felülvizsgálata vált szükségessé. Ennek készítése folyamatban van.

6.3. ÁRVÍZVÉDELEM

A település vizsgálatok szerint a város rendelkezik vízkár elhárítási tervvel is, amelyben rögzítették a település közigazgatási területére eső egyes élővizek, vízfolyások, patakok vízháztartását és a csapadékvizek elvezetésében betöltött szerepüket, valamint a vízelvezetésre való megfelelőségüket. Kiemelten foglalkoztak a település közvetlen Duna menti fekvése miatt a Dunán levonuló árhullámok településre okozott hatásaival, valamint a település geológiai adottságai miatti szigorúbb felszíni vízrendezés igényével.

A település egyrészt kedvező adottsága, hogy csapadékvizeinek és élővizeinek közvetlen befogadója, egyben a végbefogadója is, a település keleti oldalán végighaladó Duna, de ez egyben a probléma okozója is. Magasabb vízállásnál a településről lefutó vízfolyások medrébe visszatorlódik a víz és ezzel a beépített területről a vízelvezető képesség romlik. Ezért már a korábbi tervekben is a településen záportározók létesítését határozták el és létesítettek is néhányat, amely a víz átmeneti tárolásához nyújt segítséget.

A város területén összegyülekező vizeket szállító valamennyi vízfolyás közvetlen, vagy közvetett befogadója, végbefogadója a Duna. A helyzetfeltáró vizsgálatokban részletezésre került, hogy Paks közvetlen a Duna mentén, annak jobb partján fekszik, a Duna 1536,3 fkm-re és 1520,0 fkm közötti szakasza mellett.

A Duna a kiterjedt vízgyűjtőjéről változó mennyiségű vizet szállít, amely a folyón árhullámok kialakulását okozza, az árhullámok levonulásakor a víz kiterülése a nagyvízi meder élig, illetve a védműig tart. Pakson az eddigi árhullámok elleni védelmet a kijelölt elsőrendű árvízvédelmi vonal biztosította. A kijelölt védvonal, északi irányból a 6-os úton van kijelölve a Táncsics Mihály utcáig, ahonnan az elsőrendű védvonal a kiépített földgáton halad tovább a város déli közigazgatási határáig, amelynek kritikus szakaszai burkolt kialakításúak.

A közelmúltban a mértékadó árvízszintet felülvizsgálatát, eredményeként született a 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet, amely alapján a Paks területét érintő mértékadó árvízszintek a következők:

1535,0 fkm-nél MÁSZ: 94,58 mBf
1531,3 fkm-nél MÁSZ: 94,39 mBf
1520,0 fkm-nél MÁSZ: 93,71 mBf

Az elsőrendű árvízvédelmi műveknél a magassági biztonság érdekében a mértékadó árvízszint feletti +1,0 méter biztosítása szükséges az előírások szerint. Ennek figyelembe vételével az elsőrendű védelmet nyújtó magas part, illetve töltéskorona szintek a következők:

1535,0 fkm-nél elsőrendű védelmet nyújtó koronaszint: 95,58 mBf
1531,3 fkm-nél elsőrendű védelmet nyújtó koronaszint: 95,39 mBf
1520,0 fkm-nél elsőrendű védelmet nyújtó koronaszint: 94,71 mBf

Az új előírásnak való megfelelőség érdekében az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság elkészítette a nagyvízi meder él felülvizsgálatát és azt a településrendezési eszközökbe való beépítésre átadta. A nagyvízi meder él mellé az iparágnak el kell készíttetni a nagyvízi mederkezelési tervet is, amely a nagyvízi mederbe tartozó területek hasznosítási lehetőségét szabályozza.

A kijelölt nagyvízi meder él és a Duna medre közötti terület hullámtér, amelynek területét az árhullámok idején víz borítja, ezért hasznosításánál az időnkénti víz alá kerülését figyelembe kell venni. A hullámtéri területhasznosítási lehetőségét a 83/2014. (III. 14.) kormányrendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” rendelet szabályozza. Ez a mederkezelési terv még nem készült el, de folyamatban van.

Árvízvédelmi feladatok jelentkeznek a Dunába torkolló patakok torkolati szakasza körül, mivel a patak medrekben a víz visszaduzzadás elkerülhetetlen. Ezeknek az árvízi védelmét kiépített földgátak biztosítják.

Árvízvédelem keretében meg kell említeni az árvízi védekezés számára biztosítandó 10 m-es védekezési sávot, amelyben semmi építmény nem helyezhető el. Továbbá a mentett oldalon 110 m-es, a hullámtéri oldalon 60 m-es sávon belül felszín alatti munkálatok csak nagy gondossággal, az illetékes hatóság hozzájárulásával végezhetők.

Az árvízvédelem keretében a helyi vízkár előfordulási lehetőségét is említeni kell. A hiányosan karbantartott mederszakaszokat benőtte a növényzet, ezzel csökkentve a víz-befogadó, tároló és vízszállító képességét. Az előforduló szélsőséges (tartósabb és nagyobb intenzitású) csapadékesemények elvezetésére a település vízelvezető hálózata nincs felkészítve. A vízelvezető rendszer vízszállító képességének a csökkenése, a vízgyűjtő területen a beépítés növekedésével a felszínen lefolyó víz mennyiségi növekedése, a csapadékok összegyülekezési idejének csökkenése a nagy intenzitású, akár rövidebb időtartamú csapadékok esetén is olyan magas vízhozamú lefolyás alakulhat ki, amely helyi vízelöntést, „villámárvizet” okozhat.

Pakson a szélsőséges csapadékesemények zavarmentes elvezetésének biztosítására készültek a vízelvezető rendszerben a víz visszatartást és a lefolyás fékezését szolgáló záportározók.

6.4. VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS

A város villamosenergia ellátását a településen üzemelő Paksi Atomerőmű 132 kV-os gyűjtősínjéről indított, 2 db (Paks I. és Paks II.) 132 kV-os főelosztó hálózatról megtáplált 132/22 kV-os Paks-DÉDÁSZ alállomás biztosítja. Az állomás jelenleg 2x25 MVA teljesítményű beépített transzformátorral rendelkezik, korábban az alállomásban volt egy tartalék transzformátor is, de ezt elszállították. Ennek a visszapótlását meg kell oldani a város üzembiztos ellátása és a várható többlet igények kielégítési lehetőségének biztosítása érdekében. Az is felmerült, hogy az alállomás egyoldali, csak az atomerőmű felöli betáplálását felül kell vizsgálni, másik táppont felöli betáplálását is az üzembiztonság érdekében meg kell oldani. Korábban volt az alállomásnak Dunaújváros felöl is kiépített 132 kV-os főelosztó hálózati kapcsolata, ennek is a visszaállítása szükséges.

A prognosztizált távlati igények kielégítése érdekében a szolgáltató újabb alállomás létesítését nem tervezi. Természetesen, ha nem várt villamosenergia igények jelentkeznek, akkor ennek felülvizsgálatának nincs akadálya. Vélelmezhetően a nem várt jelentősebb igény jelentkezése a tervezett déli iparterületen várható, akkor abba a térségbe kell majd az új állomás számára helyet keresni.

A prognosztizált villamosenergia ellátásra az alállomástól kell újabb középfeszültségű elosztó hálózati

köröket létesíteni, ezeknek már a földalatti elhelyezése a település távlati arculatformálása és a racionálisabb területgazdálkodás érdekében fontos.

A város közvilágításának fejlesztése folyamatban van, de továbbra is szükséges a fejlesztése, korszerűsítése, energiatakarékos és látványalakító megoldása.

6.5. TERMIKUS ENERGIAELLÁTÁS, FÖLDGÁZ-, TÁVHŐ- ÉS MEGÚJULÓ ENERGIAHORDOZÓ ELLÁTÁS

A város korszerű vezetékes termikus energiaellátását részben földgázellátással, részben távhőellátással oldják meg.

6.5.1. FÖLDGÁZELLÁTÁS

A város földgázellátása nagyközép-nyomású földgázvezetékről biztosított. A nagyközép-nyomású vezetékről kiépített bekötésekkel táplálják a településen üzemelő körzeti nyomáscsökkentőket, illetve egy-két nagyobb gázfogyasztó ellátása közvetlen a nagyközép-nyomású gázvezetékről kiépített bekötéssel megoldott. A város fogyasztóinak ellátása a körzeti nyomáscsökkentőktől kiépített középnyomású elosztóhálózatról megoldott. Az elosztás középnyomáson történik, így telkenként egyedi nyomáscsökkentők üzemelnek a fogyasztói kisnyomású gáz előállítására.

6.5.2. TÁVHŐELLÁTÁS

Távhőellátás hőbázisa az atomerőmű, amely a hulladékhőjéből szolgáltatja a távhőellátást. A távhőellátás elsődlegesen a lakótelep hőellátására létesült, de a meglévő vezeték nyomvonala környezetében lehetőséget biztosít egyéb igénylők ellátására is.

6.5.3. MEGÚJULÓ ENERGIAHORDOZÓ ELLÁTÁS

A fenntartható fejlődés, a környezeti állapot védelme, valamint a nemzetközi vállalások teljesítése érdekében is a megújuló energiahordozók hasznosítási arányát célszerű növelni. Erre Paks térségében a nap és a szél energiája hasznosítható.

Paks természeti adottsága, ahogy az a helyzetfeltáró vizsgálatokban részletezésre került, hogy energiatermelésre alkalmas napos órák száma eléri az 1900-2000 órát. A napenergia aktív és passzív hasznosítására is van lehetőség. Az aktív hasznosításával hagyományos (beleértve az automatikus energiaellátás lehetőségét nyújtó vezetékes energiaellátás lehetőségét is) energiahordozó megtakarítás érhető el. Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az építész esztétikai igényessége is, ennek nem szabad arculatrontóvá válni.

A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre, a napelemekkel közvetlen villamosenergia termelhető, ezzel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad-vesz rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható.

A passzív napenergia-hasznosítás az épületek tájolásával érhető el. Ezt nagyon jól lehet hasznosítani új épületek elhelyezésénél, az új épületek jól megtervezett telepítésével. Az épület kedvezőbb tájolásán kívül egyéb építészeti elemek alkalmazásával, tudatos növénytelepítéssel fokozni lehet a hasznosítható napenergia mennyiségét.

A szélenergia hasznosítási lehetőségét már régóta tervezik Paks területén szélerőmű-park létesítésével, de elnyúló megtérülési idejére tekintettel a tényleges megvalósításra ezideig nincs vállalkozó. A számára, már a korábbi településrendezési eszközökben biztosított terület továbbra is fenntartandó megújuló energiahordozó hasznosítására. A későbbiekben ezen a területen akár szélerőmű-park, akár naperőmű-park létesíthető.

6.6. ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

6.6.1. VEZETÉKES HÍRKÖZLÉS

A helyzetfeltáró vizsgálatok alapján a település vezetékes távközlési ellátását a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. építette ki és üzemelteti. A Pécsi szekunderközponthoz tartozó, Paksi primer központ a település vezetékes távközlési hálózatának bázisa. Paks a 75-ös körzetszámon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A kedvező műsorvétel számára a kábel TV szolgáltatást is kiépítették.

A vezetékes hírközlési (táv és műsorelosztási) szolgáltatás bár műszaki megjelenésében közmű jellegű, szolgáltatása alanyi jogon történik. Ezért az igénylők ellátása is egyéni elbírálással, egyéni szerződéskötés alapján történik. A szükséges hálózatfejlesztést a szolgáltató saját beruházásként valósítja meg. A tervezett fejlesztési terület ellátása is ennek igénybevételével történhet. A hálózatépítés lehetőségét a helyi építési szabályzat rögzíti.

Paks esetében is az elektronikus hírközlés településfejlesztő hatását is célszerű figyelembe venni. Azoknál a településeknél, ahol az energiaipar nem általánosan és nem egyenletesen ad munkalehetőséget, a lakosság és a dolgozók helyben tartásához nyújthat segítséget az infokommunikációs technológia széleskörű alkalmazási lehetőségének a biztosítása, amely az „otthonról” történő kapcsolat-tartást, továbbá az „otthonról” teljesíthető munkavégzést biztosítva a lakosság helyben tartását segítené.

Az infokommunikációs technológia alkalmazására jelenleg is van érdeklődés. Ezt tükrözik a statisztikai nyilvántartásban is rögzített adatok.

6.6.2. VEZETÉK NÉLKÜLI HÍRKÖZLÉSI LÉTESÍTMÉNYEK

A vezeték nélküli szolgáltatásnak, a mobiltelefonok használatának elméletileg területi korlátja nincs. Paks területén üzemelő és a tágabb térségben elhelyezett létesítmények, antennák segítségével, valamennyi vezeték nélküli táv- (Magyar Telekom, Telenor, Vodafone) és műsorelosztó szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani. Igény esetén újabb vezeték nélküli szolgáltatás építményeinek elhelyezési lehetőségét a helyi építési szabályzat rögzíti.

7. KÖRNYEZETVÉDELEM

7.1. TALAJ- ÉS FÖLDVÉDELEM

Ezen a téren kiemelt figyelmet kell fordítani azok mennyiségi csökkenésének és minőségi romlásának elkerülésére, mely

- a hulladékok előírások szerinti tárolását és ártalmatlanítását
- a termőföldek ésszerű talajerőutánpótlását
- az erózió és defláció megakadályozását
- mezővédő erdősávok és útmenti fasorok telepítését
- a nitrátszennyezés megakadályozását
- ökológiai szempontú gazdálkodási formákat
- a szabad területek beépítésre szánt területté való átminősítésének reális mederben tartását
- közvetlen vagy közvetett talajszennyezések elkerülését
- a biológiailag aktív területek megtartását és bővítését
- a biodiverzitás megőrzését
- „helyes mezőgazdasági gyakorlat” folytatását
- a talajon és a talajban csak ara nem ártalmas tevékenység végzésének engedélyezését
- a képződési helyéről lefejtett termőréteg újrafelhasználását
- a csúszás-, súvadásveszélyes területek beépítésének elkerülését
- az ásványvagyonnal való ésszerű gazdálkodást
- a művelési ágakból való kivonás minimalizálását
- a nagyüzemi állattartó telepek előírások szerinti működtetését stb.

jelenti.

7.2. VÍZVÉDELEM

Ebbe a tárgykörbe mind a felszíni, mind a felszín alatti vizeknek, mind a közvetlen, mind a közvetett szennyezése beletartozik. Ezáltal szoros összefüggést mutat az előző – talaj és föld védelmi – fejezettel, hiszen bármelyikben okozott hatás azonal vagy késlelteve, de jelentkezik a másik közegben is. Ezért az előző tűrgykörtől el nem választható, feladatai annak feladataival „átfedésben" vannak.

A település részben nitrátérzékeny területen fekszik, valamint a szennyeződés érzékenységi besorolás alapján az „érzékeny" területi kategóriába tartozik.

A vízbázisok védőterületei a jogszabályi előírásoknak megfelelően kijelölésre kerültek. A vízbázisok sérülékenysége miatt lehetséges korlátozásokat a településszerkezeti és szabályozási terv tartalmazza.

Szennyvízszikkasztás a település területén nem engedélyezhető. A szennyvíztisztító telep mindhárom tiszítási fokozattal (mechanikai, kémiai, biológiai) rendelkezik. A város komposztáló teleppel is rendelkezik.

A csapadékvíz-elvezetés különös problémát jelent a településnek. Részben megoldott, részben további fejlesztések szükségesek annak optimalizálására. Ehhez a készülő Csapadékvíz-elvezetési tanulmányterv részletes segítséget nyújt.

Ezen téma kapcsán a vizek minőségének és mennyiségének fenntartásához ill. javításához gondoskodni kell a

- nitrátszennyezettség csökkentésére vagy a jó állapot fenntartásáról
- a vízkivételek szabályosságának ellenőrzésére és minimalizálásáról
- a vízkészletekkel való ésszerű gazdálkodásnak mind a lakosság, mind az ipari felhasználók körében való előmozdításáról
- a meglévő vízszennyezések megszüntetésére és a potenciális vízszennyezések ellehetetlenítésére
- a vízbázisok védelmének biztosításáról
- a vízgazdálkodási területek szükséges méretű kijelöléséről
- a hullámterek illegális beépítése megtiltásának végrehajtathatóságáról
- a csapadék- és szennyvizeknek a befogadóba való fennakadás nélküli eljuttatásáról
- a szennyezett csapadék- és szennyvizek korszerű technológiájú tisztításáról
- a vizekbe juttatott szervesanyag-tartalom minimlaizálásáról
- a védőtávolságok, védőövezetek, védőidomokon belüli használatok védelmet biztosító korlátozásáról
- a vizek szennyezettségének monitorozásáról és a mérési eredmények ismeretében szükséges intézkedések megtételének biztosításáról
- havaria események zökkenőmentes lefolytathatóságának biztosításáról stb.

7.3. LEVEGŐVÉDELEM

A Paks területén található ipari telephelyek számottevő légszennyezéssel járó tevékenységet nem folytatnak.

A lakossági gázellátási program gyorsütemű megvalósításának eredményeként a településen a hőenergia termelés során jelentős mértékben csökkent a kén-dioxid és a szilárd légszennyező anyag kibocsátás.

A jó légállapot biztosítása mind a növényi, mind az állati élet egyik legfontosabb feltétele, sőt a városi levegőszennyezés még az élettelen környezetet is károsítja (lásd épületállag). Ezért a levegő jó minőségének védelme vagy szükség szerinti javítása érdekében

- mind lakossági, mind közületi téren támogatni kell a korszerű fűtési rendszerekre való áttérést
- meg kell találni a megújuló energiafelhasználások (nap-, szélenergia) jó megtérülési lehetőségeit
- támogati kell az elavult gépjárműpark cseréjét, mind a magán, mind a céges szférában
- ellenőrizni és szankcionálni kell a magas szennyezőanyag kibocsátású gépjárművek használatát és tevékenységek folytatását

- kiemelt figyelmet kell fordítani a potneciálisan szennyező tevékenységek településszerkezetben elfoglalt vagy tervezett helyének meghatározására
- törekedni kell a légállapot minél részletesebb és rendszeresebb monitorozására és a mérési eredmények alapján való szükséges lépések megtehetőségének biztosítására
- meg kell őrizni a település – szél- és domborzati viszonyaiból adódó - természetes átszellőzési csatornáit
- az elkerülő utat teljes hosszban meg kell valósítani, hogy az átmenő és a város távolabbi részei közötti forgalom túlnyomó része azon bonyolódjon
- településrendezési téren is biztosítani kell a biológiailag aktív felületek (zöld és vízfelületek) létét és lehetőség szerinti növelésüket, sőt, rendszerbe szervezésüket
- növelni kell az erdőterületeket
- csökkenteni kell a mezőgazdasági eredetű porszennyezést
- csökkenteni kell a tevékenységek emisszióját és a levegő immisszióját
- az álattartó telepek gazdasági hasznosságának elismerése mellett csökkenteni kell azok bűzszennyezését és a tervezetteknek a településrendszerben való átgondolt elhelyezését kell lehetővé tenni (jellemző szélirány, közvetlenül csatlakozó területhasználatok) stb.

7.4. ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM

Mivel – általános esetben – a közlekedés a legnagyobb zaj- és rezgéskeltő egy településen, ugyanakkor légszennyezése is jelentős, ezért e két környezeti témakör is szorosan összefügg, legalábbis közlekedési vonatkozásait tekintve.

A lakóterületeken, ill. azok közelében jelentős zajkibocsátású ipari-gazdasági telephely, de szórakozóhely sem működik. Épp ezért a településen a legjelentősebb zajforrás a közlekedés. Viszont a beépítésre szánt területi fejlesztések lassú fokozatossága következtében nem várhatók olyan mértékű további forgalmi erősödések, melyek a meglévő közlekedési eredetű zajterhelést észrevehetően befolyásolnák. Ugyanakkor az elkerülő út részben megvalósult, további szakaszainak kiépítése az elkövetkező években fokozatosan megtörténik, mely csökkenteni fogja a belterületi részek közlekedési terheltségét.

Mivel a túl erős vagy túl sokáig tartó zajok és rezgések mind az emberi szervezetre (mentális és szervi megbetegedések), mind az épített környezetre (épületállag romlás, balesetveszély okozás) rombolóan tudnak hatni, fokozott figyelmet kell fordítani

- a jó zaj- és rezgéshelyzetű területek zavartalanságának megőrzésére
- a rossz zaj- és rezgéshelyzetű területek állapotának javítására
- zajkeltő és zaj ellen védendő területek egymástól minél nagyobb távolságra való elhelyezésére
- a közlekedési hálózat/rendszer optimalizálására és a fejlesztés/fejlődés által igényelt szabályozási szélességek biztosítására
- „elkerülő út” hiányzó szakaszinak megvalósítására
- a forgalmi haladás folytonosságának biztosítására
- jó minőségű útburkolatok építésére
- jó minőségű gépjárműpark fenntartására, különös tekintettel a nagyszámú gépkocsit üzemeltető cégek esetén
- szennyező tevékenységek ingatlanán belüli (vagy szükség esetén azon kívüli) zajcsökkentő szélességű többszintes növényállomány telepítési kötelezettségének előírására
- az egyéb módon nem változtatható rossz zajhelyzetű építmények passzív akusztikai védelme megvalósításának előírására
- zaj és rezgéscsökentő technológiák támogatására mind a zajt keltő létesítményeken belül, mind azok hatótávolságában
- lakossági bejelentések szakszerű és gyors mérésére és a határérték fölötti zaj- vagy rezgéskeltés szankcionálására
- alkalmankénti rendezvények helyszínei kijelölésének optimális kiválasztására a környezet minél kisebb zavarása érdekében stb.

7.5. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A település területén a kommunális hulladékok gyűjtése és elszállítása szervezett formában történik. Ezen kívül jelentős arányt képvisel a szelektív hulladékgyűjtés is. A lakosságnál keletkező veszélyes

hulladékokat a szelektív gyűjtés keretében vagy alkalmanként szállítják el, az üzemiek ideiglenes tárolásáról és elszállíttatásáról az előállító gondoskodik.

Mivel a nem veszélyes hulladék mennyisége óriási, a veszélyes hulladék pedig potenciálisan jelent óriási veszélyt a környezet minden elemére, az ezekkel való gazdálkodás ésszerűsítése prioritást kell, hogy élvezzen Pakson is, mely többek között

- a szelektív hulladékgyűjtés még szelektívebbé tételét és arányának növelését
- a lakosság körében a hulladéktermelés és a szennyvízkeletkeztetés csökkentésének népszerűsítését
- a cégek körében a hulladékszegény technológiák bevezetésének erősítését
- az újrahasznosítás arányának növelését
- az előírásoknak megfelelő hulladéktárolást
- a veszélyes hulladékok minél nagyobb arányú elkülöníthetőségének megteremtését
- a komposztálás népszerűsítését és lehetővé tételét
- környezeti elemeket nem szennyező módú, korszerű hulladéklerakó és –hasznosító telephely rendszerek regionális szintű helykijelölését és kiépítését
- állatorvosi hálózat bővítését
- egészségügyi hulladéktermelés optimalizálását
- illegális hulladék lerakások megszüntetését és szankcionálását
- felhagyott hulladéklerakók későbbi használhatóvá tételi célú(!) rekultivációját

jelenti.

7.6. KATASZTRÓFAVÉDELEM

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 612012. (XII. 11.) BM rendelet 1. sz. melléklete értelmében **Paks városa az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt**, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. telephelyének közelsége miatt.

A katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében a városban lebiztosítás szükséges. *A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) kormányrendelet* 2. sz. melléklete szerint a katasztrófavédelmi szempontból I. veszélyességi osztályba sorolt településeken az elégséges védelmi szint meglétéhez a következők szükségesek:

- riasztás
- lakosságvédelmi módszer
- felkészítés
- védekezés
- induló katasztrófavédelmi készlet.

8. VÉDŐTERÜLETEK ÉS VÉDŐSÁVOK

Meglévő és tervezett állapotban a következő jelentősebb védőterületek és védősávok érintik a települést, melyek részben a szennyezésük miatt igénylik a környezetük védelmét (szennyezők), részben pedig védelmet igényelnek a környezetük szennyezése ellen (védendők). Ilyenek a:

- közúti közlekedési létesítmények védősávjai
- közművek védőterületei és védősávjai
- vízminőség-védelmmel összefüggő védőterületek (hidrogeológiai, vízfolyások
- közegészségügyi létesítmények védőtávolságai (szennyvíztisztítók, -átemelők, hulladéklerakó stb.)
- környezetszennyező ipari tevékenységek védőövezetei
- speciális tevékenység védőövezetei (atomerőmű és kiégett kazetták átmeneti tárolója).

Tervezett állapotban a közműves szennyvízelvezetéssel ellátatlan területek nagysága csökken, végső cél, hogy minden beépítésre szánt ill. belterületi terület teljesen ellátottá váljon. A közművek és közlekedési hálózatoknak a kiépítésével vagy bővítésével párhuzamosan természetesen növekedhet (pl. magasabb kategóriába tartozó út kiépítése) vagy csökkenhet (pl. szennyvíztisztító technológiai korszerűsítése) a védőterületek, védősávok nagysága.

9. KORLÁTOZÁSOK

A terület-felhasználást befolyásoló, más jogszabállyal érvényesülő, érvényesítendő korlátozások:
- nyilvántartott régészeti lelőhelyek
- Natura 2000 területek határa
- országos jelentőségű védett természeti területek határa (pl. NP, TVK, TVT)
- ex-lege védett területek határa (pl. lápok)
- országos ökológiai hálózat (magterület, ökológiai folyosó) határa (Pakson pufferterület nincs)
- országos vízminőség-védelmi terület határa.

A terület-felhasználást befolyásoló, helyi jogszabállyal érvényesülő, érvényesítendő korlátozások:
- telken belül kötelezően kialakítandó védőzöld sáv (fasor)
- mezővédő fásítások (erdősávok, fasorok)
- hagyományos temetkezésre igénybe nem vehető terület.

VÁLTOZÁSOK (BEAVATKOZÁSOK ÉS ÜTEMEZÉSEK)

1. A TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK

A hatályos, elfogadott településszerkezetben további változások nem tervezettek. Jövőbeli beavatkozásokat jelen Településszerkezeti Terv nem tartalmaz.

2. A TERVEZETT ÜTEMEZÉSEK

A hatályos terven szereplő, de még meg nem valósult fejlesztések, változások megvalósításának ütemezését, az egyes, később elkészítendő szabályozási tervi módosítások fokozatos jóváhagyásával, esetileg kívánja megszabni az önkormányzat. Külön ütemezési javaslat ezért a tervhez nem készült.

M-2 MELLÉKLET: A TELEPÜLÉS TERÜLETI MÉRLEGE

A településszerkezeti tervben rögzített terület-felhasználás alapján a település területi mérlege a következők szerint alakul:

Terület-felhasználási kategória	Terület-felhasználási kategória területe (ha)	Terület a közigazgatási terület arányában (%)
Nagyvárosias lakóövezet	29,67	0,19%
Kisvárosias lakóövezet	134,46	0,87%
Kertvárosias lakóövezet	370,04	2,40%
Falusias lakóövezet	177,63	1,15%
Településközpont vegyes	44,06	0,29%
Központi vegyes	38,92	0,25%
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	178,02	1,15%
Ipari gazdasági	554,97	3,60%
Általános gazdasági	38,0	0,25%
Különleges építési övezet – Egészségügyi központ területe	1,07	0,01%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - turisztikai és szabadidős terület	39,61	0,26%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - jégpálya, sporttelep	21,24	0,14%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - strand fürdő	5,96	0,04%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - vízisport-telep	2,96	0,02%
Különleges építési övezet - Pincés területek	4,65	0,03%
Különleges építési övezet - Állatmenhely	4,36	0,03%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - temető	17,84	0,12%
Különleges építési övezet - Hulladékkezelő és -lerakó terület - hulladékkezelés ártalmatlanítás	21,71	0,14%
Különleges építési övezet - Hulladékkezelő és -lerakó terület - szennyvízkezelés	2,97	0,02%
Különleges építési övezet - Mezőgazdasági üzemi területek	107,3	0,70%
Különleges építési övezet - Kistermelői állattartásra szolgáló területek	96,87	0,63%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű – régészeti terület	3,74	0,02%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - egyházi létesítmény (kápolna)	0,03	0,00%
Különleges építési övezet - bányaterületek	33,74	0,22%
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - atomerőművel kapcsolatos intézményterület	4,73	0,03%
Különleges építési övezet - Kikötői kiszolgáló terület	0,15	0,00%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - autóbusz pályaudvar	4,06	0,03%
Különleges építési övezet - Közl. - és közműép. területei - vasúti pályaudvar, vasúti megállóhely	2,45	0,01%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - vízirendőrség	0,25	0,00%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - kikötő	1,81	0,01%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - üzemanyagtöltő állomás	0,66	0,00%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - garázstömb	5,80	0,04%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - elektromos alállomás	1,05	0,01%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - vízműtelep	2,73	0,02%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - hírközlési telep	0,18	0,00%
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - gáznyomásszabályzó	0,01	0,00%
Közúti közlekedési terület	500,64	3,25%
Kötöttpályás (vasúti) terület	21,89	0,14%
Zöldterület - közkert	10,1	0,07%
Zöldterület - közpark	16,99	0,11%
Védelmi (védett és védő) rendeltetésű erdőterület	960,44	6,23%
Gazdasági rendeltetésű erdőterület	3058,88	19,85%
Egészségügyi-szociális, turisztikai (közjóléti) rendeltetésű erdőterület	10,56	0,07%
Kertes mezőgazdasági terület (jellemzően a volt zártkerti terület)	238,19	1,55%
Mezőgazdasági	7449,38	48,34%
Vízgazdálkodási övezet	865,55	5,62%
Természetközeli terület	59,93	0,39%
Különleges beépítésre nem szánt terület - különleges turisztikai terület övezet	15,65	0,10%
Különleges beépítésre nem szánt terület - Duna-parti rekreációs terület	9,05	0,06%
Különleges beépítésre nem szánt terület – megújuló energiaforrások	207,73	1,35%
Különleges beépítésre nem szánt terület – burkolt köztér	2,29	0,01%
Különleges beépítésre nem szánt terület – sétány	1,33	0,01%
Különleges beépítésre nem szánt terület - fásított köztér	2,86	0,02%
Különleges beépítésre nem szánt terület - kemping	2,03	0,01%
Különleges beépítésre nem szánt terület - szabadidős park	10,76	0,07%
Különleges beépítésre nem szánt terület - inert hulladékhasznosító terület	16,34	0,11%
Összesen:	**15408,37**	**100,000**

M-3 MELLÉKLET:
A BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK SZÁMÍTÁSI EREDMÉNYE

A területek biológiai aktivitásértékének számításáról a 9/2007. (IV. 3.) ÖTM rendelet rendelkezik. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (3) bekezdés b) pontja értelmében az újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet.

A módosítás során figyelembe vett területei átminősítések után a város BAÉ értékét a következő táblázat adja meg:

Terület-felhasználási kategória	Területfel-használási kategória területe (ha)	Érték mutató	Biológiai aktivitás érték
Nagyvárosias lakóövezet	29,67	0,60	17,80
Kisvárosias lakóövezet	120,20	1,20	144,24
Kertvárosias lakóövezet	370,04	2,70	999,12
Falusias lakóövezet	177,72	2,40	426,53
Településközpont vegyes	44,21	0,50	22,11
Központi vegyes	26,41	0,50	13,21
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	182,32	0,40	72,93
Ipari gazdasági	558,08	0,40	223,32
Általános gazdasági	38,0	0,40	15,2
Különleges építési övezet – Egészségügyi központ területe	1,07	3,00	3,21
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - turisztikai és szabadidős terület	38,03	3,00	114,09
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - jégpálya, sporttelep	21,34	3,00	64,02
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - strand fürdő	5,96	3,00	17,88
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - vízisport-telep	2,96	3,00	8,88
Különleges építési övezet - Duna-parti rekreációs terület	6,75	3,00	20,25
Különleges építési övezet - Pincés területek	4,65	0,10	0,47
Különleges építési övezet - Állatmenhely	4,36	0,10	0,44
Különleges építési övezet - humánszolgáltató terület	1,58	3,00	4,73
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - temető	17,84	3,00	53,51
Különleges építési övezet - Hulladékkezelő és -lerakó terület - hulladékkezelés ártalmatlanítás	21,71	0,10	2,17
Különleges építési övezet - Hulladékkezelő és -lerakó terület - szennyvízkezelés	2,97	0,10	0,30
Különleges építési övezet - Mezőgazdasági üzemi területek	122,75	0,70	85,93
Különleges építési övezet - Kistermelői állattartásra szolgáló területek	96,87	1,50	145,31
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű – régészeti terület	3,74	3,00	11,22
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - egyházi létesítmény (kápolna)	0,03	1,50	0,05
Különleges építési övezet - bányaterületek	33,74	0,10	3,37
Különleges építési övezet - zöldfelületi jellegű - atomerőművel kapcsolatos intézményterület	4,73	1,50	7,10
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - autóbusz pályaudvar	4,06	0,50	2,03
Különleges építési övezet - Közl. - és közműép. területei - vasúti pályaudvar, vasúti megállóhely	2,60	0,50	1,30
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - vízirendőrség	0,25	0,50	0,13
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - kikötő	1,81	0,50	0,91
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - üzemanyagtöltő állomás	0,66	0,50	0,33
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - garázstömb	5,80	0,50	2,90
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - elektromos alállomás	1,05	0,50	0,53
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - vízműtelep	2,72	0,50	1,36
Különleges építési övezet - Közlekedési - és közműépítmények területei - hírközlési telep	0,18	0,50	0,09
Közúti közlekedési terület	499,99	0,50	249,99
Kötöttpályás (vasúti) terület	21,89	0,60	13,13
Zöldterület - közkert	8,79	6,00	52,74
Zöldterület - közpark	16,59	6,00	99,54
Védelmi (védett és védő) rendeltetésű erdőterület	957,82	9,00	8620,38
Gazdasági rendeltetésű erdőterület	3059,01	9,00	27531,1
Egészségügyi-szociális, turisztikai (közjóléti) rendeltetésű erdőterület	8,09	9,00	72,81
Kertes mezőgazdasági terület (jellemzően a volt zártkerti terület)	238,19	5,00	1190,95
Mezőgazdasági	7538,01	3,70	27890,64
Vízgazdálkodási övezet	867,13	6,00	5202,78
Természetközeli terület	59,93	8,00	479,44
Különleges beépítésre nem szánt terület - különleges turisztikai terület övezet	15,65	6,00	93,90
Különleges beépítésre nem szánt terület – megújuló energiaforrások	119,1	3,20	381,12
Különleges beépítésre nem szánt terület – burkolt köztér	2,29	0,30	0,69
Különleges beépítésre nem szánt terület – sétány	1,33	1,20	1,60
Különleges beépítésre nem szánt terület - fásított köztér	2,86	1,20	3,43
Különleges beépítésre nem szánt terület - kemping	2,05	3,20	6,56
Különleges beépítésre nem szánt terület - szabadidős park	11,08	3,20	35,46
Különleges beépítésre nem szánt terület - inert hulladékhasznosító terület	16,34	0,20	3,27
Összesen:	**15408,37**		**74463,66**

A fentiek alapján tehát a város BAÉ = 74463,66